

prof. dr. sc. Ivan Rimac

Zapošljivost stručnih prvostupnika i specijalista struke na hrvatskom tržištu rada

Teze za raspravu

- Binarni sustav visokog obrazovanja je nužan za postizanje veće obrazovanosti radne snage u RH. U sadašnjem stupnju uključivanja mladih u visoko obrazovanje, nije vjerojatno da bi taj cilj mogli postići samo s jednom (akademsom) vertikalom visokog obrazovanja bez nužne degradacije kvalitete sveučilišnog obrazovanja.
- Prigovori da su diplomirani stručnjaci koji izlaze nakon studija na tržište rada nepripremljeni za konkretne poslove, mogu se u najvećoj ukloniti upravo u stručno-specijalističkoj vertikali, dok akademskoj vertikali treba ostaviti autonomiju da se razvija sukladno znanstvenim promjenama.
- Analiza zapošljivosti stručnih i specijalističkih stručnjaka pokazuje slabu prepoznatljivost na tržištu rada te zastupljenost programa uglavnom slijedi prezastupljenost društvenih struka (ekonomije) i u sektoru visokih škola i veleučilišta.
- Zakonski okvir nije jasno postavio razliku između dvije obrazovne vertikale, što je dovelo do snižavanja kvalitete sveučilišne vertikale.

dr.sc. Mira Lenardić,
EFFECTUS Visoka škola za financije i pravo

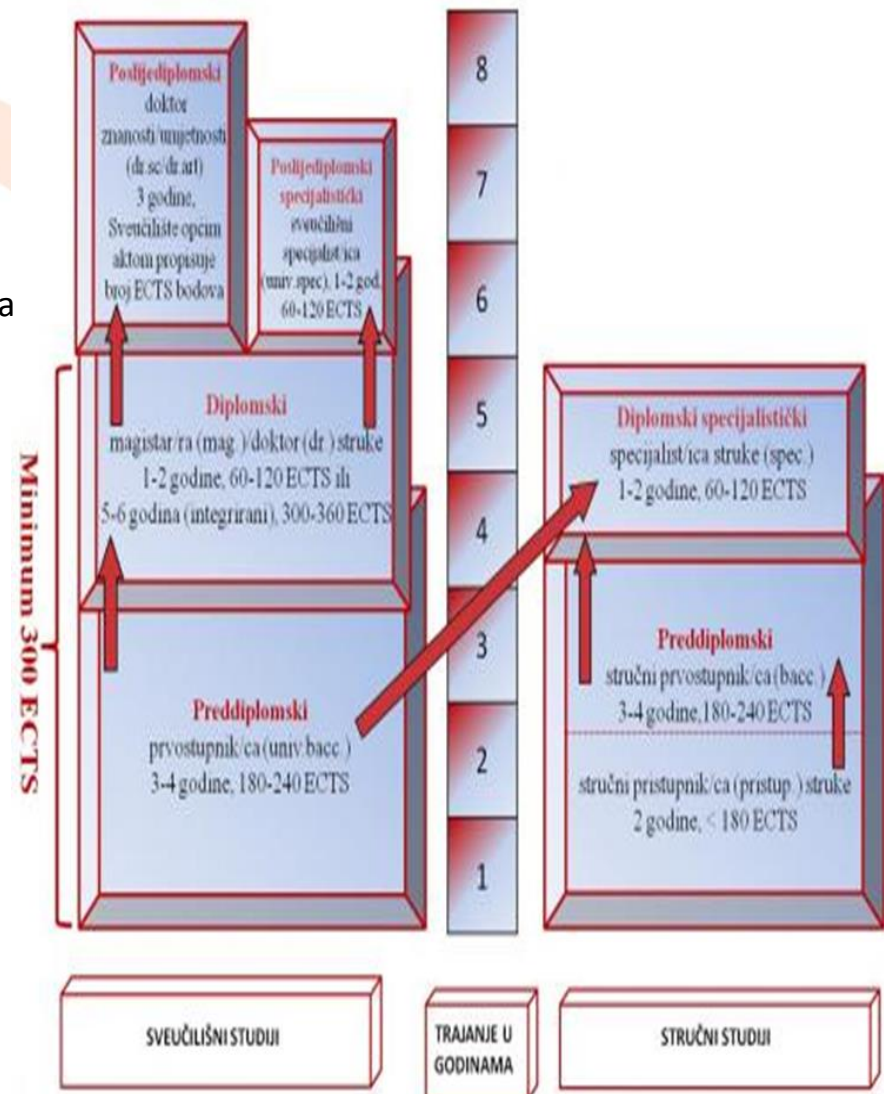
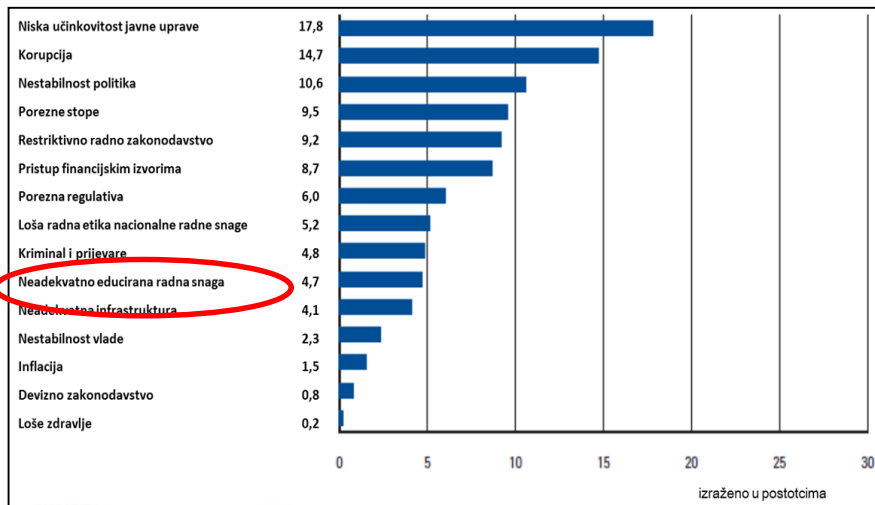
**Binarni sustav visokog obrazovanja:
*Različitost i proklamirana
jednakovrijednost
nisu
de facto zaživjeli***

Što nudi binarni model?

- (a) Vertikalnu nedorečenost i neravnopravnost
- (b) Ograničenja u uzlazno- dijagonalnoj mobilnosti studenata
- (c) Niz nesukladnosti:

82 % sveučilišnih studija vs. 18 % stručnih studija
 77% javnih visokih učilišta vs. 23 % privat.visokih učilišta
 9.1 % nezaposleni s fakultetom vs. 6.3 % nezaposleni s 1° fakulteta, visoke škole i struč. studijem

NACIONALNO VIJEĆE ZA RAZVOJ
LJUDSKIH POTENCIJALA

Projekt *Uspostava i upravljanje Registrom HKO-a*
kao podrška radu Sektorskih vijeća i ostalih dionika
u procesu provedbe HKO-a
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskoga socijalnog fonda.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

prof. dr. sc. Damir Markučić

STRATEGIJA OBRAZOVANJA, ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE | 2014.

2. CILJ: USTROJITI KVALITETAN BINARNI SUSTAV VISOKOG OBRAZOVANJA USKLAĐEN S NACIONALNIM POTREBAMA I NAČELOM UČINKOVITA UPRAVLJANJA VISOKIM UČILIŠTIMA

U zemljama Europe, kao i izvan europskog prostora, svjedočimo postojanju i binarnih i tzv. unitarnih sustava kao i diversificiranih sustava. Tijekom posljednjih dvaju desetljeća u Europi su pojedine zemlje napustile binarni sustav, dok su ga neke zemlje uspostavile. U Hrvatskoj binarni sustav ima dugogodišnju tradiciju s kraćim formalnim prekidom (1981. – 1993.). Binarnost sustava u Hrvatskoj očituje se u tome što visokoškolske institucije nude programe sveučilišnih studija i stručnih studija.⁹¹

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Organizacija konferencije
sufinancirana je u okviru
Operativnog programa
Učinkoviti ljudski potencijali, iz
Europskoga socijalnog fonda.

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Važnost binarnog sustava visokog obrazovanja

- ⇒ Nacionalna Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014., 2. cilj)
- ⇒ Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj

Transparentnost, usklađenost ⇒ jednoznačnost, konzistentnost

⇒ *EQF's differentiation between **knowledge, skills and competence***

***Learning outcomes** are statements of what the individual knows, understands and is able to do on completion of a learning process.*

Prepoznatljivost kvalifikacija na tržištu rada

- a) na razini "brendiranosti" VU kod poslodavaca?
- b) ili kod formalnih oglašavanja za zapošljavanje?

Važnost binarnog sustava visokog obrazovanja

- ⇒ Nacionalna Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014., 2. cilj)
- ⇒ Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj

Transparentnost, uskla

⇒ *EQF's differentiation*

Learning outcome

able to do on completion

Prepoznatljivost kvalifi

- a) na razini "bren
- b) ili kod formaln

Kvalifikacija (engl. *Qualification*) je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete. Dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba.

Cjelovita kvalifikacija (engl. *Full Qualification*) je kvalifikacija koja samostalno udovoljava uvjetima za pristupanje odgovarajućem tržištu rada i/ili nastavku obrazovanja.

Djelomična kvalifikacija (engl. *Partial Qualification*) je kvalifikacija koja samostalno ne udovoljava uvjetima za pristupanje tržištu rada i/ili nastavku obrazovanja, nego isključivo uz odgovarajuću cjelovitu kvalifikaciju, odnosno uz jednu ili više drugih odgovarajućih djelomičnih kvalifikacija, u skladu sa standardom cjelovite kvalifikacije.

Kompetencije (engl. *Competences*) su znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost.

Ishodi učenja (engl. *Learning Outcomes*) su kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja.

Skup ishoda učenja (engl. *Unit of Learning Outcomes*) je najmanji cjelovit skup povezanih ishoda učenja iste razine, obujma i profila.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

VIJEĆE STUDENATA VELEUČILIŠTA I
VISOKIH ŠKOLA RH

Karlo Kolesar, bacc. oec.

Binarni sustav u visokom obrazovanju – javne politike EU

Primjeri zakonodavnih rješenja i praktičnih iskustava zemalja članica EU - Njemačka, Austrija i Nizozemska

Važnost binarnog sustava za visoko obrazovanje i gospodarstvo RH

Binarnost i kvalifikacije – pogled studenata veleučilišta i visokih škola

prof. dr. sc. Leonardo Marušić

Institucijska ili programska binarnost?

Formalna binarnost, na institucijskoj razini (podjela na sveučilišta i veleučilišta) nije bitna (ona je posljedica tradicije), već je bitna binarnost na razini programa i ishoda učenja.

Na pitanje: ***Po čemu se sveučilišni studiji razlikuju od stručnih?*** često čujemo **pogrešan** odgovor: *Jedni sadrže znanstvene elemente a drugi ne.* Točan odgovor (iz HKOa) glasi: *Razlika je u različitim udjelima znanja i vještina u ishodima učenja.*

Još je pogrešnije tvrditi da se stručni i sveučilišni studiji razlikuju po razini, pa temeljem toga uvoditi razlike u nazivima kvalifikacija!

Na pitanje: ***Po čemu se sveučilišta razlikuju od veleučilišta?*** jedini odgovor (iz ZZDVOa) je: *Jedni su znanstveno-nastavne a drugi nastavne institucije.* To je u skladu s onim **pogrešnim** odgovorom na prethodno pitanje, i ima negativne posljedice na kvalitetu i cijenu obrazovanja.

Problem dolazi od toga što je ZZDVO nastao prije zakona o HKOu i prije donošenja nacionalne strategije, i odavno je zastario.